

Verklaring van de Vlaamse regering

Betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2009

Mevrouw de voorzitter,
Dames en heren Vlaamse Volksvertegenwoordigers,
Beste collega's,

De Vlaamse Regering heeft in 2004 het vertrouwen van dit Parlement gekregen op een Regeerakkoord dat zij getrouw heeft uitgevoerd. Deze Vlaamse regering heeft belangrijke maatregelen genomen met het oog op het verhogen van de welvaart en van het welzijn van alle Vlamingen. We zijn tevreden omdat we zo hebben kunnen anticiperen op een aantal grote uitdagingen van onze tijd, zoals de globalisering, de interculturalisering en de vergrijzing van onze samenleving.

Het laatste jaar van de regeerperiode zullen wij gewetensvol gebruiken om het werk dat we samen begonnen zijn, samen af te maken. En ook als het werk, met name dit regeerakkoord, helemaal af zal zijn, moeten we verder kijken. Vlaanderen is nog geen Europese topregio. En als we tegen 2020 bij de vijf Europese topregio's willen zijn, moeten we nu de toekomst beginnen voorbereiden.

Vlaanderen kan hiervoor immers rekenen op een volledig schuldenvrije en kerngezonde begroting.

De uiterst ambitieuze doelstelling om de legislatuur af te sluiten met een nulschuld zal vervroegd worden gerealiseerd eind 2008 en dit niettegenstaande er over de volledige legislatuur 5,9 MIA € nieuw beleid werd geïnitieerd, wat andermaal het sluitend bewijs levert dat de versnelde schuldaflossing beleidsmarginen heeft gecreëerd en niet ten koste ervan is gegaan.

Sterker nog, deze Vlaamse regering zet voor haar laatste werkingsjaar nog eens alle zeilen bij. We spreken over extra beleid, inzonderheid over bijkomende beleidsmarginen voor een gans pakket aan sociaal-economische maatregelen inclusief versterking van de koopkracht voor alle werkende Vlamingen. We bouwen ook verder reserves op zowel in het Zorgfonds als het in het Toekomstfonds. De ontwerp-begroting 2009 die we u voorleggen bevat nog een conjunctuurprovisie van 178 miljoen euro en we trekken 100 miljoen euro extra uit voor het Zorgfonds.

* * *

Mevrouw de Voorzitter,
Beste Collega's,

Deze septemberverklaring bevat vier grote bestanddelen :

Ten eerste, dwingen de economische omstandigheden ons bezorgd te zijn om de koopkracht van de mensen en de evolutie van de werkgelegenheid en reageren we alert op de economische evolutie. Het is dus bij prioriteit dat ik U een overzicht geef van de koopkrachtmaatregelen die de regering in 2008 genomen heeft en de maatregelen die we voorzien in de begroting voor 2009.

Ten tweede, is het logisch om na vier jaar Regering de balans op te maken, en na te gaan in hoeverre het regeerakkoord gerealiseerd is, en wat er ons het volgend jaar te doen rest. Uit de opvolging van het Vlaams Regeerakkoord blijkt dat reeds 91% van de projecten uitgevoerd of in uitvoering zijn. Niettemin moeten we het werk nog afmaken, en we zullen dat doen. In de balans zijn vier opvallende klemtonen terug te vinden: de inzet op investeringen in de brede zin van het woord, het verhogen van de levenskwaliteit van de mensen, het versterken van het sociaal-economisch draagvlak en het bevorderen van de duurzaamheid.

Ten derde, ondanks het gunstig bilan van vier jaar Vlaams regeringswerk zit, moeten we bescheiden en alert blijven: Vlaanderen is nog geen Europese topregio. We moeten Vlaanderen nog hogerop brengen: met het legislatuuroverschrijdend project 'Vlaanderen in Actie' hebben we de ambitie om tegen 2020 Vlaanderen tot de top 5 van de Europese regio's te laten behoren. Pas dan kunnen we Vlaanderen met een enigszins gerust hart aan de volgende generatie overdragen.

Ten vierde, zal ik op het einde ingaan op een onderdeel van ons regeerakkoord dat ongerealiseerd blijft, met name de staatshervorming. Het blijft de diepe overtuiging van de Vlaamse Regering dat enkel met meer Vlaanderen, en dus met een ingrijpende staatshervorming, de uitdagingen die voor ons liggen met grote kansen op succes kunnen aangegaan worden. Wij hebben er de laatste maanden alles aan gedaan om in die staatshervorming met de Vlaamse Regering een trekkersrol te spelen. De Vlaamse regering wenst dan ook deel te nemen aan de dialoog.

* * *

Koopkrachtmaatregelen

Maatregelen in 2008

De Regering maakt zich ernstige zorgen over de koopkracht van de Vlaming. De hoge energie- en voedingsprijzen van de laatste maanden zijn onrustwekkend, en onze afhankelijkheid van de soms wisselvallige en moeilijk te voorspellen wereldeconomie met daar bovenop een internationale kredietcrisis is duidelijk geworden op een pijnlijke manier.

Terwijl draconische maatregelen genomen worden in de Verenigde Staten om het financieel systeem overeind te houden verwachten experts dat de eerstvolgende decennia een verdubbeling van de voedselproductie noodzakelijk zal zijn om de wereldbevolking van 9 miljard mensen tegen 2050 te kunnen blijven voeden. Men neemt aan dat de wereldbevolking op dat moment zal stabiliseren op 9 miljard mensen.

Dé uitdaging voor de toekomst bestaat erin om wereldwijd deze stijging van de voedselproductie op een duurzame wijze tot stand te brengen, quasi zonder nieuwe arealen landbouwgrond aan te snijden.

Ook op de prijs van olie, gas, steenkool en splijtstof hebben we geen vat. Toch heeft de Vlaamse Regering een aantal maatregelen genomen: de gewaarborgde levering en de begeleiding van wanbetalers, de premie voor huishoudens die geen of niet genoeg belasting betalen, energieconsulenten voor de gezinsbeweging en de koepels van armen- en ouderenverenigingen en maatregelen en subsidies die energiebesparing en energiezuinigheid aanmoedigen. De goedkoopste Kwh is immers nog altijd de Kwh die niet verbruikt wordt. Vanaf 2009 geven we eenieder die investeert in dakisolatie een premie van 500 euro.

We zetten de ondersteuning en bewustwording via energiescans verder maar ditmaal lastens de Vlaamse begroting en niet lastens de distributienetbeheerders die deze kosten dan in de prijs verrekenen. Een vergelijkbare benadering volgen we trouwens niet alleen voor onze gezinnen, maar ook voor onze ondernemingen. De ecologiepremie is het centrale subsidie-instrument voor onze bedrijven. De middelen werden opgetrokken tot 120 miljoen euro. Het is goed voor hun balans en voor ons klimaat.

Voor 2008 besliste de Vlaamse regering 55 mio € extra te besteden aan specifieke koopkrachtmaatregelen.

Eenzijds werd een brede fiscale activiteitspolitiek gevoerd: de jobkorting werd voor 1 miljoen minstverdienenden in 2008 verhoogd van 150 tot 200€ Vanaf volgend jaar zullen alle werkende Vlamingen een jobkorting krijgen die bovendien hoger is dan aanvankelijk gepland. De Elia-heffing werd afgeschaft. De gemeenten werden daarvoor gecompenseerd in het lokaal pact. Een schuldvermindering van 600 mio euro werd toegestaan en de gemeenten engageerden zich om hun belastingen in 2009 niet te verhogen. Tegelijk zorgden we voor een investeringsvriendelijker ondernemingsklimaat door het wegwerken van de onroerende voorheffing op outillage en materieel en een verlaging van de onroerende voorheffing voor al die bedrijven die ook een inspanning leveren op het vlak van energiezuinigheid.

Daarnaast hadden we ook aandacht voor het koopkrachtbehoud van personen met een laag- en middelinkomen:

- voor meer en hogere schooltoelagen werden de middelen meer dan verdubbeld en op onderwijsvlak investeerde de Vlaamse regering ook in de beperking van de schoolfacturen gekoppeld aan een verhoging van de werkingsmiddelen in het basisonderwijs die in vergelijking met 2004 toegenomen zijn met 171 miljoen;
- allen die onder het omniostatuuat vallen krijgen een sociaal abonnement bij De Lijn;
- om de zorg betaalbaar te houden, verhoogde de Vlaamse Regering het uitkeringsbedrag van de zorgverzekering voor thuisblijvende zorgbehoevenden tot 125€ per maand, of 1.500€ op jaarbasis. Volgens recent wetenschappelijk onderzoek vormt de zorgverzekering een goede buffer tegen de bestaansonzekerheid van de ouderen;
- in overeenstemming met de Barcelonanorm, werden extra middelen uitgetrokken voor de uitbreiding en betaalbaarheid van de kinderopvang: er komen 7.000 plaatsen bij in de kinderopvang. Dit zijn 2.000 plaatsen meer dan initieel begroot was.

* * *

Krachtlijnen van de Vlaamse begroting voor 2009

De begroting voor 2009 waarover we vrijdag in de Vlaamse Regering overeenstemming vonden, blijft een voorzichtige begroting. We benutten de middelen die beschikbaar zijn en bouwen reserves op. Zo bevat de begroting een conjunctuurreserve van 178 miljoen euro en storten we 100 miljoen euro in het Zorgfonds. Zoals bekend zet de Vlaamse regering dit jaar geen 361 miljoen euro opzij voor de federale begroting omdat nog geen stappen in de staatshervorming werden gerealiseerd. Met deze middelen creëren we ruimte in 2009 om deze middelen verantwoord in te zetten.

Net zoals in 2008, blijft de Vlaamse regering de koopkracht ondersteunen op een gedifferentieerde manier. Omdat werken lonend moet zijn trekt deze regering in 2009 zevenhonderzeventien miljoen euro uit voor de jobkorting voor werkende Vlamingen.

Ter bevordering van de werkgelegenheidsgraad zal iedereen die in Vlaanderen woont en een inkomen heeft uit activiteit 250 euro belastingsvermindering krijgen. Voor de laagste inkomens wordt de jobkorting opgetrokken tot 300 euro per werkende. De jobkorting zal in een keer worden doorgerekend en is voor de Vlamingen voelbaar op de lonen van de maand februari 2009. Om de combinatie arbeid en gezin beter te organiseren, voorzien we bovendien 50 miljoen extra om het aanbod van de kinderopvang uit te breiden, om het statuut van de onthaalouders te verbeteren en om de betaalbaarheid ervan te verbeteren. Er zullen proeftuinen opgezet worden met betrekking tot de organisatie van kinderopvang met dienstencheques. In die proeftuinen zal de impact naar diverse doelgroepen bekeken worden. De Vlaamse regering geeft ook bijzondere aandacht aan diegenen die het moeilijk hebben : het maandelijks uitkeringsbedrag in de zorgverzekering wordt nog eens verhoogd met 5 euro tot 130 euro per maand.

De Vlaamse regering wil het regeerakkoord afwerken, het werk afmaken. We zetten in de begroting 2009 155 miljoen extra middelen in voor nieuwe beleidsinitiatieven waarvan ik er sommige zal vermelden bij het overlopen van de balans die hierna volgt.

* * *

Bilan van het gevoerde beleid

Het Vlaamse regeringsbeleid van de voorbije vier jaar vertoont vier opvallende klemtonen:

Ten eerste, deze regering is en blijft een investeringsregering. Dit wil zeggen dat wij investeren in infrastructuur, maar ook belangrijke inspanningen leveren voor de mensen zelf, de ontwikkeling van hun talenten, de zorgvoorzieningen en hun culturele en sportieve ontplooiing. Dus vooral in de voorbereiding van hun toekomst.

Ten tweede, deze regering heeft er alles aan gedaan, en blijft er alles aan doen om de levenskwaliteit van de mensen te verhogen.

Ten derde, deze regering wil de samenleving versterken, zowel op economisch als op sociaal en cultureel vlak, om ze beter te wapenen voor en tegen de uitdagingen van de toekomst.

En ten vierde, deze regering wil al het voorgaande doen op een duurzame wijze, met respect voor het milieu en tegelijk ook in het belang van onze economie.

* * *

Investeren in infrastructuur, maar ook en vooral in mensen en talent

Mevrouw de voorzitter, beste collega's, deze Vlaamse regering is een investeringsregering: het bedrag dat door deze Regering geïnvesteerd werd in de modernisering en de uitbouw van de Vlaamse infrastructuur is in vergelijking met de voorgaande sterk verhoogd

Volgens berekeningen van de SERV stegen de investeringen tussen 2004 en 2008 met 31,9%. De stijging van de Vlaamse uitgavenbegroting exclusief investeringsuitgaven bedraagt 26,5%. In absolute en nominale termen stegen de investeringsuitgaven van 2,18 miljard naar 2,87 euro.

Er is daarbij geen rekening gehouden met de investeringsimpuls via alternatieve financiering of PPS. Via PPS en alternatieve financieringen worden investeringen geïnitieerd – weliswaar gespreid over de komende jaren – voor een totale waarde van +/- 6,0 miljard euro.

De verdere verdieping van de Schelde is op Belgisch grondgebied van start gegaan. De goedkeuring van de Scheldeverdragen heeft ons nabuurschap met Nederland versterkt.

De Noordelijke ontsluiting van Zaventem, het klaverblad te Lummen en de Scheldebrug tussen Temse en Bornem zijn in uitvoering.

Voor de Noord-Zuid Kempen werken we na de tracébeslissing de projectnota verder uit, voor de Noord-Zuid-Limburg bereiden we een tracébeslissing voor en voor de Ax starten we dit najaar nog met de terinzagelegging in het kader van de project-MER procedure.

Tevens zullen verdere stappen worden gezet bij de uitvoering van het Seine-Schelde-project waardoor ons waterwegennetwerk een aansluiting vindt op het Seine-bekken voor de binnenvaart. De mogelijke ontsluiting van de kusthavens via de binnenvaart wordt verder onderzocht, in het bijzonder via de opmaak van een gebiedsvisie en plan-MER voor het project “Seine-Schelde-West”.

Het gaat dus, zowel op de weg als op het water, vooruit met de missing links, maar ook in het laatste jaar van deze legislatuur moeten nog belangrijke stappen worden gezet.

Daarnaast investeert de Vlaamse overheid sterk in meer en betere fietsinfrastructuur. De afgelopen jaren (2005-2008) werd reeds 520 kilometer van het bovenregionaal fietsnetwerk aangelegd. Ook in het wegwerken van de “gevaarlijke punten” zijn er 323 projecten afgewerkt en nog eens 230 klaar voor uitvoering. Deze investeringen blijven ook een prioriteit.

De ambitieuze toekomstplannen voor De Lijn worden dit parlementair jaar op punt gezet. Hierover verwachten we een interessant parlementair debat.

Duurzame oplossingen zoals meer trams, sneltrams en hybride bussen moeten ingezet worden.

Ook in de begroting 2009 wil de Vlaamse regering het investeringswerk afmaken. De achterstand bij het landbouwinvesteringsfonds wordt aangepakt (15 miljoen euro). Principieel zal de Vlaamse regering middelen uittrekken voor de bouw van de tweede sluis in de Waaslandhaven: een begrotingsfonds wordt opgericht en er zullen gesprekken starten met het havenbedrijf over het aandeel van eenieder in de kostprijs. Over de wijze van uitvoeren komt er een ruim debat met alle betrokken partijen. De Koningin Elisabethzaal te Antwerpen zal worden gerenoveerd en uitgebouwd tot concert- en congreszaal. Het masterplan voor de renovatie van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen wordt uitgevoerd. Binnen de begroting openbare werken wordt een substantieel extra bedrag voorzien voor geluidsschermen.

* * *

Investeren in de toekomst is echter vooral investeren in mensen en talent. Ik verwijs hiervoor naar de implementatie van het nieuwe financieringssysteem voor het leerplichtonderwijs, het volwassenenonderwijs en voor het hoger onderwijs. De Vlaamse regering heeft daarvoor niet alleen aanzienlijke financiële middelen vrijgemaakt, maar de nieuwe systemen ook zo ontworpen dat zij beter inspelen op de actuele noden en verwachtingen van onze samenleving ten aanzien van het onderwijs.

Het financieringssysteem voor hoger onderwijs focust daarom voortaan ook op kwaliteit en resultaten, zowel in onderwijs als in onderzoek. Het financieringssysteem van de werkingsmiddelen voor het leerplichtonderwijs dat de lat gelijk legt tussen de onderwijsnetten, gaat voortaan uit van de noden van de kinderen.

Het nieuwe systeem voor het volwassenenonderwijs incorporeert basiseducatie in “onderwijs” en zorgt voor een belangrijke regionale samenwerking in de consortia.

Cruciaal is ook het invoeren van de maximumfactuur, gecombineerd met de belangrijke verhoging van de studietoelagen in het secundair onderwijs en het invoeren van schooltoelagen in het basisonderwijs. Al deze maatregelen drukken in belangrijke mate de kosten van het leerplichtonderwijs. De invoering van de maximumfactuur is gekoppeld aan een verhoging van de werkingsmiddelen in het basisonderwijs - die in vergelijking met 2004 met 171 miljoen zijn gestegen - en zal later geëvalueerd worden.

Het decreet “Leren en Werken” vernieuwt het deeltijds onderwijs. Samen met de versterking van de leerplichtcontrole, getuigt het decreet van een bijzondere zorg en aandacht voor kwetsbare jongeren.

Het opzetten van het Hoger Beroepsonderwijs is in volle ontwikkeling en moet jongeren de kans bieden om een zeer arbeidsmarktgerichte opleiding te volgen.

In het laatste jaar van de legislatuur is het de bedoeling om in het decreet op de kwalificatiestructuur te werken met beroepskwalificaties in plaats van met beroepsgerichte eindtermen. Met de vernieuwing van de eindtermen taal en wetenschap, alsook van de eindtermen technologie, willen we de economische onderbouw versterken. Tenslotte zal met het ontwerp decreet “Kwaliteit” de interne en externe kwaliteitszorg van het leerplichtonderwijs worden geoptimaliseerd. Ook wordt de oprichting van het kwaliteitsagentschap voorgelegd.

De oprichting van de DBFM-vennootschap voor de scholenbouw zal een belangrijke stap zijn om de verhoogde inspanning inzake scholenbouw op het veld te realiseren. Ook de bouw van 25 passiefscholen, betekent een belangrijke vernieuwing in deze sector.

* * *

Onze Regering is er tevens in geslaagd om optimale kansen te bieden aan talenten uit de sport- en kunstensectoren. Het gaat daarbij om detectie, omkadering, zakelijke en psychologische zorg en begeleiding en aandacht voor de post-carrière van deze mensen. Via het Vlaams actieplan Topsport en een specifiek infrastructuurbeleid krijgen topsporters steeds betere mogelijkheden om hun talenten te ontwikkelen.

We nemen ook concrete en diverse maatregelen met het oog op de verbetering van de positie en de carrièreontwikkeling van de individuele kunstenaars.

* * *

Investerings in brede zin

Mevrouw de voorzitter, beste collega's, deze Vlaamse regering heeft aanzienlijk geïnvesteerd in de zorgsector. Dankzij de invoering van het systeem van de alternatieve financiering kon de doorlooptijd van een bouwdoos van een rusthuis in zijn laatste fase teruggebracht worden van 7 à 8 jaar naar 1,5 jaar. In 2009 zal de doorlooptijd ongeveer 1 jaar bedragen. Eenzelfde operatie deblokkeerde ook de bouwdoos van ziekenhuizen en gehandicaptenvoorzieningen.

Concreet heeft de Vlaamse Regering principiële akkoorden toegekend voor een totaal bedrag van 613 miljoen euro in deze drie sectoren in 2006-2007. De Vlaamse regering heeft ook oog voor de ontwikkelingen van ouderenvoorzieningen in de privaat commerciële sector. Zo werd principieel beslist kort verblijf en dagopvangvoorzieningen ook open te stellen voor deze initiatiefnemers.

Samen met de lokale besturen heeft deze regering ook geïnvesteerd in voorzieningen in tal van domeinen: de sportinfrastructuur die ook in de toekomst prioritair blijft via het sportinfrastructuurfonds (225 mio) maar ook voor de voetbalstadions (50 mio bij PMV), de recreatie, de beoefening van kunsten, de werking van het sociaal-cultureel verenigingsleven, de jeugdverblijfinfrastructuur en het plaatselijk jeugdwerk.

Het verkeersveiligheidsplan investeert fors in educatie en sensibilisering: onder andere met het Rijbewijs op School krijgen bijna 55.000 leerlingen van het zesde jaar secundair onderwijs gratis een pakket van 8 uur verkeerseducatie. Daarna leggen ze op school gratis hun theoretisch rijexamen af. Er wordt hard gewerkt aan een veilig vrachtvervoer, onder andere door meer controles.

Er werd ook fors geïnvesteerd in de centrumsteden, zodat de leefbaarheid sterk verbeterd werd. Meer in het algemeen is de verhouding tussen Vlaanderen en zijn lokale besturen er steeds meer één van partnership en samenwerking: het nieuw gemeentedecreet, het provinciedecreet, het OCMW-decreet en het lokaal pact dragen sterk bij aan de professionalisering en het versterken van de autonomie van de lokale besturen.

Investeren in een goed draaiende administratie maakt ook dat de dienstverlening aan de Vlamingen verhoogt. In het voorbije jaar werden beheersovereenkomsten gesloten met alle agentschappen. De komende jaren zullen we samen de vruchten kunnen plukken van dit resultaatgericht management. Op 27 augustus jl. werd de Commissie voor Efficiënte en Effectieve Overheid geïnstalleerd. Deze Commissie adviseert de Vlaamse overheid voortaan in haar permanente streven naar verbetering van de eigen werking.

De Vlaamse regering bouwt een klantvriendelijk overheidsinstrumentarium uit. Door het e-governmentdecreet mag de Vlaamse overheid bij burgers en bedrijven geen gegevens meer opvragen die al in een authentieke gegevensdatabank beschikbaar zijn. Sinds 1 januari 2005 is de compensatiemaatregel voor administratieve lasten verplicht. Eind juni 2008 heeft deze regel geleid tot een afname van de administratieve lasten met ruim 81 miljoen euro.

Daarnaast werd er ook geïnvesteerd in de internationale zichtbaarheid van Vlaanderen door het inrichten van nieuwe buitenlandse vertegenwoordigingen, de uitbouw van het Agentschap Flanders Investment en Trade en nieuwe toerismekantoren. Een internationale communicatiestrategie van de Vlaamse regering uittekenen is een prioriteit voor de komende maanden, evenals de verdere voorbereiding voor de herdenking van 100 jaar “Groote Oorlog” en dit in een geïntegreerde strategie zowel op internationaal vlak als op het vlak van onroerend erfgoed.

De nabuurschap met Nederland en de ondertekening van de Scheldeverdragen zijn een illustratie van de versterking van de bilaterale samenwerking. Vlaanderen heeft ook een actieve bijdrage geleverd bij de onderhandeling van het nieuwe Beneluxverdrag. Met de oprichting van het Vlaams Europees Verbindingsagentschap en de uitbouw van de Vlaamse vertegenwoordiging binnen de Permanente Vertegenwoordiging bij de EU tot 20 personen heeft Vlaanderen de afgelopen vier jaar sterk geïnvesteerd in de versterking van de Europese belangenvertegenwoordiging.

Ook op het internationale vlak is Vlaanderen solidair. Vlaanderen draagt als welvarende regio een morele verantwoordelijkheid in ontwikkelingssamenwerking en zal een substantiële verhoging van de middelen voor ontwikkelingssamenwerking realiseren, in het kader van het bereiken van de 0.7% norm. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking werd volwassen: een aanzienlijke stijging van de middelen, een decretaal kader, versterkte multilaterale samenwerking en het ondersteunen van ondernemerschap in het Zuiden. In de komende maanden voorzien we in de oprichting van een helpdesk vierde pijler ontwikkelingssamenwerking ter ondersteuning van de vele private en lokale initiatieven inzake ontwikkelingsamenwerking.

* * *

Voorwaarden scheppen voor het verhogen van de levenskwaliteit

De Vlaamse regering heeft de ambitie om de levenskwaliteit te verbeteren van al wie van onze Vlaamse Gemeenschap deel wenst uit te maken. De Regering wil de voorwaarden en de omstandigheden scheppen die de mensen toestaan om tevreden en gelukkig te zijn. Verschillende actoren – de overheid, de sociale organisaties, het middenveld, de scholen, enz. - spelen daarbij een rol. Uiteraard heeft ook de Vlaming zelf daarbij een grote en eigen verantwoordelijkheid. Alleen heeft de ene persoon – bijvoorbeeld omwille van zijn diploma of zijn sociaal-economische en financiële situatie of zijn gezondheid – het gemakkelijker dan de andere. Aan de mensen die het moeilijker hebben, moet de Vlaamse overheid een duwtje in de rug geven, en hen omringen met bijzondere aandacht en zorg. Het Vlaamse onderwijs-, welzijns- en gezondheidsbeleid, samen met het cultuur- en jeugdbeleid doen hier wonderen, maar ook het huisvestingsbeleid is in dat opzicht zeer belangrijk.

In uitvoering van het regeerakkoord ligt de klemtoon bij de fundamentele herziening van het decreet ruimtelijke ordening op enerzijds het verhogen van rechtszekerheid en anderzijds de vereenvoudiging van de procedures.

Meer rechtszekerheid en mogelijkheden zullen er geboden worden voor de zonevreemde constructies, voor de bedrijven die beroep wensen te doen op planologische attesten met het oog op uitbreiding en voor alle woningen gebouwd tussen 1962 en de eerste gewestplannen.

Tevens wordt een oplossing geboden voor de weekendverblijven waarbij een uitdovend woonrecht wordt gecreëerd en waarbij er tegelijkertijd een toekomstgericht kader komt voor een planologische oplossing in niet-kwetsbare gebieden.

Inzake het handhavingsbeleid worden voor het openruimtegebied en voor woon- en bedrijventerreinen eenduidige verjaringstermijnen vastgesteld die worden berekend vanaf het oprichten van de constructie. Voor de kwetsbare gebieden blijft een nultolerantie gelden.

Op het vlak van de vereenvoudiging staan er tal van initiatieven op stapel. Ik som op: de invoering van de meldingsplicht voor de uitvoering van bepaalde werken i.p.v. een vergunning, de creatie van een as build attest, de afstemming van de procedure voor een stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning, en de vrijstelling van bouwvergunning voor zonnepanelen voor particulieren.

Zowel voor ruimtelijke ordening als voor het grond- en pandenbeleid wacht er dus belangrijk parlementair werk het komend werkjaar.

Een eigen huis bezitten geeft de mensen een veilig gevoel, maar voor jonge mensen wordt het verwerven steeds moeilijker.

Ook het evenwicht tussen professioneel en privé-leven is belangrijk: door de uitbreiding van –zoals reeds gezegd– de kinderopvangplaatsen, en de aandacht voor cultuur, sport, sociale contacten en het verenigingsleven, probeert de Vlaamse Regering haar steentje bij te dragen.

Met het oog op gemeenschapsvorming en maatschappelijke betrokkenheid en via een sterk bondgenootschap met de gemeente- en provinciebesturen, is het verenigingsleven en het vrijwilligerwerk tijdens deze legislatuur sterk gestimuleerd. Met het verenigingsleven kwam de regering tot afspraken en engagementen over de bevordering van de sociale cohesie, de diversiteit en de vermindering van de administratieve lasten, in het kader van het charter met de Verenigde Verenigingen.

De Vlaamse Regering ondersteunt maximaal een goed gespreid en stevig aanbod van sport, kunsten, erfgoed, sociaal-cultureel werk en jeugdwerk. Ook de middelen voor vrijetijdsbesteding en vakantieparticipatie van mensen met een laag inkomen werden verhoogd.

Levenskwaliteit is soms een erg materiële kwestie, maar precies dan soms erg noodzakelijk: de slibruiming in de onbevaarbare waterlopen moeten de overstromingsrisico's terugbrengen.

* * *

Er zijn enorme behoeften in de welzijnssector en de Vlaamse regering heeft daar belangrijke inspanningen voor geleverd. Ik beperk me tot een aantal voorbeelden van de realisaties.

De regering heeft een uitbreiding van het zorgaanbod tot stand gebracht voor personen met een handicap. Het meerjarenplan 2003-2007 voor het wegwerken van de wachtlijsten werd in deze regeerperiode op het vlak van het aantal bijkomende plaatsen volledig afgewerkt. Het resultaat is een stijging met 8.050 plaatsen in de ambulante en (semi-) residentiële sector. In deze sector is het aantal opgeloste zorgvragen aanzienlijk gestegen. De inspanningen voor het wegwerken van de wachtlijsten werden tijdens deze regeerperiode opgedreven. Het totale budget voor de uitbreiding van plaatsen en bijkomende Persoonlijke Assistentiebudgetten steeg met meer dan 30%. Deze budgettaire inspanningen voor bijkomende plaatsen dragen ook bij tot een aanzienlijke bijkomende tewerkstelling in deze sector.

Bovendien werden de inspanningen op het vlak van de uitbreiding van de gezinszorg in de laatste vier jaar verdubbeld ten aanzien van de voorgaande vier jaar. In de begroting 2009 wordt opnieuw een extra bedrag van 16 miljoen euro voor gezinszorg uitgetrokken.

De stijgende instroom in de bijzondere jeugdzorg werd opgevangen met 72 mio investeringen voor extra-capaciteit.

Het aanbod in de residentiële en semi-residentiële ouderenzorg is sinds 2004 uitgebreid met 4,5 % in de rusthuizen, met 15 % in de serviceflats, met 27% in de dagverzorgingscentra en met 81% in de centra voor kortverblijf.

Het strategisch plan “hulp- en dienstverlening aan gedetineerden” (2000-2010) zal in deze legislatuur volledig geïmplementeerd zijn.

Op preventief vlak heeft de Regering nieuwe Vlaamse gezondheidsdoelstellingen geformuleerd rond middelengebruik (tabak, alcohol en drugs in 2006); zij zal dit binnenkort ook doen voor voeding en beweging (23 oktober 2008) en zij heeft extra middelen uitgetrokken voor de bijhorende actieplannen. De gezondheidsdoelstelling inzake suïcidepreventie werd goedgekeurd in juli 2007 en het actieplan is in volle uitvoering. Inzake het vaccinatiebeleid heeft de Vlaamse regering het voortouw genomen in de realisatie van een laagdrempelig en veralgemeend aanbod dat we fors willen uitbreiden in functie van de noden. In de begroting 2009 wordt de preventieve zorg verder uitgediept met preventieve gezondheidsinitiatieven specifiek naar ouderen.

Met de social profit – een sterke en belangrijke arbeidsmarkt – werd in 2005 een akkoord bereikt rond drie thema's: het uitbreidingsbeleid, de verhoging van de koopkracht en de verbetering van de kwaliteit via zowel managementondersteuning als via de verlichting van de werkdruk.

In het komende jaar zal het nieuwe woonzorgbeleid zorg op maat bieden en de continuïteit verzekeren van het hele zorgtraject. Een flexibel kader zal tot stand worden gebracht dat maximaal kan tegemoet komen aan vereenzaming, aan een onaangepaste woning en aan een beperkte financiële draagkracht.

Ook in Brussel investeren we om korte termijn tekorten in de ouderenzorg weg te werken. Via de significante impulsen vanuit het Vlaams-Brussel Fonds zal binnen het kader van het Strategisch Masterplan Woonzorgzones Brussel de komende jaren 50 miljoen worden geïnvesteerd.

De zorgvernieuwing met o.a. het PersoonsGebondenBudget-initiatief wil de mogelijkheden van de persoon met een handicap optimaliseren met het oog op een grotere zelfbeschikking, op volwaardige participatie aan de samenleving en op een kwaliteitsvol leven.

In de bijzondere jeugdzorg zal de tweede meerjarenprogrammatische initiatieven toestaan voor een uitbreiding van het hulpaanbod en voor een nog meer kwalitatieve werking.

De Vlaamse regering wil een gelijke kansenbeleid voor alle gezinnen. De regering zal de sector van de private kinderopvang de kans bieden om inkomensgerelateerd te werken bovendien worden kansen voor de uitbreiding van deze zelfstandige initiatieven geboden. De kinderopvang in de privésector wordt inkomensgerelateerd, en met de goedkeuring van het decreet “gelijke kansen en gelijke behandelingsbeleid” worden de Europese richtlijnen over antidiscriminatie omgezet in Vlaamse regelgeving.

De regelgeving inzake de sociale huisvesting werd in deze legislatuur grondig gomoderniseerd. Op het stuk van betaalbaarheid, ventilatie, isolatie zijn onze sociale woningen vandaag referentiepunten.

Met de Vlaamse Wooncode werden een reeks maatregelen genomen, zoals de invoering van de taalbereidheidsvoorwaarde, die de woonkwaliteit voor alle sociale huurders zullen verhogen en die de leefbaarheid in de sociale wijken en flats zullen verbeteren.

In de voorbije jaren is het aantal eigenaars in Vlaanderen gestegen tot 74,4% . Vlaanderen hoort daardoor bij de absolute wereldtop. Dat neemt niet weg dat het voor veel jonge mensen moeilijk wordt om de droom van een eigen woning te realiseren. De Vlaamse regering zet zijn beleid van ondersteuning van eigendomsverwerving voort. De invoering van de renovatiepremie is een groot succes voor het Vlaamse woonbeleid geworden. Op jaarbasis konden meer dan zestienduizend gezinnen genieten van een tussenkomst van de Vlaamse overheid in de kosten van grote renovatiewerken aan hun woning.

We voorzien bijkomende middelen om dit voor iedereen verder te zetten. Op die manier stijgt de algemene kwaliteit van de woningen in Vlaanderen en blijven, vooral jonge, gezinnen de kans krijgen om een betaalbare woning te verwerven en te renoveren en zo hun eigendomsdroom te realiseren.

Het komende jaar willen we U met het ontwerp-decreet op het gronden- en pandenbeleid een ambitieus programma voorleggen waardoor in de komende twaalf jaar 45.000 extra sociale koop- en huurwoningen en sociale kavels zullen gerealiseerd worden.

* * *

Versterking van onze sociaal-economische onderbouw

In een derde klemtoon heeft de Vlaamse regering de sociaal-economische onderbouw van Vlaanderen versterkt. We werken in de diepte via een krachtige ondersteuning van innovatie en ondernemerschap, de ontwikkeling van de competentieagenda, de verdere uitbouw van ons onderwijs met als doelstelling alle talenten maximaal te mobiliseren.

Er zijn meer mensen aan het werk. Volgens de meest recente cijfers inzake werkloosheid, bedraagt deze momenteel in Vlaanderen 6,5%. Dit maakt ons niet euforisch want we moeten waakzaam zijn voor de gevolgen van de terugvallende economie.

De sluitende aanpak werd nog versterkt door een meer intensieve benadering van werkzoekenden en nog meer maatwerk via een intensieve begeleiding naar werk werden de gevolgen van herstructureringen aangepakt. Samen met de andere regio's werden een reeks maatregelen genomen om de interregionale mobiliteit te stimuleren.

Een breed partnerschap tussen onderwijs en werk rond competentieontwikkeling kwam tot stand, met de sectoren als draaischijf en de verdere ontwikkeling daarvan blijft prioritair.

De tewerkstelling van kansengroepen verbetert, met bijvoorbeeld het jeugdwerkplan, de tewerkstellingspremie en het jobkanaal. Het beleid rond personen met een arbeidshandicap wordt fors versterkt door de omvorming van de loonkostsubsidies naar de Vlaamse ondersteuningspremie en de integratie van de bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen en gespecialiseerde organisaties in de trajectwerking van de VDAB..

Met de decretale verankering van de lokale diensteneconomie werden specifieke individuele en collectieve behoeften in onze samenleving opgevangen door de inzet van laaggeschoolde werkzoekenden in lokale diensten.

In de sociale economie hebben we niet alleen een belangrijke arbeidscreatie gerealiseerd maar ook volop ingezet op maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering wil een gedegen economisch beleid voeren, en inspelen op de veranderende noden en ontwikkelingen.

We werken aan eenvoudige en efficiënte structuren, ten bate van ondernemers. Door een fusie van het Agentschap Economie en VLAO tot één Agentschap Ondernemen, zal, mede door een nauwe samenwerking met de ondernemingsloketten, één loket tot stand komen ten dienste van ondernemers en bedrijven. Het preventief bedrijfsbeleid blijft een belangrijke opdracht voor het ééngemaakte agentschap.

In een KMO-land moet het economisch beleid gericht worden op de noden. Het Budget voor Economisch Advies, of BEA, wordt hervormd zodat de KMO's een portefeuille krijgen om hen te ondersteunen bij opleidings- en adviesprojecten en bij internationale expansie.

Bovendien zullen de KMO's kunnen genieten van 75% steun in het kader van BEA voor hun innovatie-inspanningen.

Deze legislatuur is het wetenschaps- en innovatiebudget sterk verhoogd, een stijging van bijna 300 miljoen euro op minder dan 4 jaar tijd.

In het kader van het ViA-atelier innovatie, wordt in samenwerking met het bedrijfsleven opvolging gegeven aan de oefening van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid voor de afbakening van zes strategische clusters.

De Vlaamse Regering spant zich nog harder in om de export van onze waardevolle producten en diensten bevorderen, en wil ook meer buitenlandse investeringen aantrekken door het netwerk van FIT in de BRIC-landen te versterken met 11 mensen.

Deze regering heeft de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven de mogelijkheid gegeven om, met inachtneming van de ecologische beperkingen, opnieuw te groeien, om te moderniseren en verbeteringen aan te brengen in hun bedrijfsvoering op het vlak energie en voedselveiligheid. Met andere woorden om hun bedrijfsvoering in een duurzame richting bij te sturen. De Europese landbouwvervorming werd een jaar sneller ingevoerd dan elders in Europa, en met de Eenmalige Perceelsregistratie werd belangrijke administratieve vereenvoudiging in de land- en tuinbouw gerealiseerd.

* * *

Duurzaamheid

De voorbije jaren werd de Vlaamse milieuwetgeving grondig hervormd. Vereenvoudiging van de regelgeving, vermindering van de administratieve lasten en respect voor de Europese doelstellingen waren hierbij het uitgangspunt, zonder dat aan het ecologisch ambitieniveau werd geraakt. Diverse decreten en besluiten werden op die leest gewijzigd of geactualiseerd. Tevens werd de basis gelegd voor de "objectieve evaluatie" van de financiële instrumenten in het natuur- en bosbeleid.

Om aan onze Europese natuurbeschermingsverplichtingen te voldoen, wordt de wijze bepaald waarop instandhoudingsdoelstellingen voor speciale beschermingszones zullen worden vastgesteld. Er zullen ook gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen worden opgemaakt. De bestaande, onoverzichtelijke soortenbeschermingsbesluiten worden geïntegreerd en conform gemaakt aan de Europese verplichtingen. Een wildschaderegeling wordt vastgesteld.

Inzake milieuhygiëneregeling werd de grootste update ooit van Vlarem door de Vlaamse regering definitief goedgekeurd. Naast een afstemming van de algemene en sectorale voorwaarden op de best beschikbare technieken van vandaag, wordt ook de klasse indeling van de inrichtingen herzien om zo de administratieve lasten te verlagen. Ook de integratie van de procedure voor klasse 2 milieuvergunningaanvragen en de stedenbouwkundige vergunning zal een grote administratieve vereenvoudiging mogelijk maken. De ontwerpen van decreet die hiertoe nodig zijn, worden door de Vlaamse regering bij het Vlaams Parlement ingediend.

De goedkeuring van de bekkenbeheerplannen zal een verdere integrale aanpak van het waterbeleid op bekken- en deelbekkenniveau mogelijk maken. Prioritair zal daarbij aandacht gaan naar het terugdringen van de gevolgen van wateroverlast. De waterkwaliteit zal daarenboven op planmatige wijze verder verbeteren mede dankzij de uitvoeringsplannen voor de waterzuivering die nu systematisch kunnen opgemaakt worden na de recente goedkeuring van de zoneringsplannen.

De organisatie van de twee Vlaamse klimaatconferenties heeft een dynamiek op gang gebracht die, via brede consultatie, leidde tot het nieuw Vlaams beleidsklimaatplan 2006-2012. Dat plan zorgt ervoor dat meer dan 80% van de vereiste Kyoto-reducties via binnenlandse maatregelen gebeurt. Zowel gezinnen, bedrijven, overheden als verenigingen leveren hun bijdrage in de sectoren mobiliteit, gebouwen, industrie, energie en landbouw. Onze inspanningen mogen niet verslappen, maar de duidelijk dalende emissiecijfers sinds 2004 tonen de impact van de nieuwe klimaatregelen zodat de Kyotodoelstelling die 4 jaar geleden nog ver af leek, nu binnen handbereik komt. Om de klimaatverandering permanent onder controle te houden, zullen we echter de inspanningen verder moeten zetten.

Het Vlaamse energiebeleid is de voorbije vier jaar een toonbeeld van duurzame ontwikkeling geweest. Sociaal werden maatregelen genomen, zoals de 10 Ampère en de gratis budgetmeters, om energiearmoede zowel te bestrijden als te vermijden. De energiefactuur wordt ook gedrukt door de premie voor energiebesparende investeringen aan gezinnen die weinig of geen belasting betalen.

Ecologisch is een belangwekkende stap vooruit gezet, niet alleen met de broeikasemissiereductie, maar ook inzake energie-intensiteit, warmtekrachtkoppeling, groene stroom, enzovoort. Nog niet zo lang geleden heeft Vlaanderen zelfs de “Cogen Europe Award 2008” in ontvangst mogen nemen, “for an outstanding contribution to the development of cogeneration in Europe”. Vooral het energierenovatieprogramma en de energieprestatieregelgeving zullen tegen 2020 zorgen voor een degelijke isolatie en voor een energie-besparende efficiënte verwarming van de Vlaamse woningen. Ook andere maatregelen zoals de verstrenging van het E-peil voor gebouwen, de verlaging van de onroerende voorheffing voor lage energiewoningen en de E70 norm voor scholen, zorgen voor een structurele verbetering van de energieprestaties van het Vlaamse gebouwenpark. We zullen in de relevante opleidingen de principes van duurzaam bouwen structureel verankeren. Met een dergelijke evenwichtige beleidsaanpak, die de energiefactuur aanzienlijk beperkt, worden zowel het milieu als de koopkracht van de gezinnen en de competitiviteit van de bedrijven gevrijwaard.

Het komende jaar wordt ook de afronding van het Europese energie- en klimaatpakket verwacht. Wij onderschrijven de ambitieuze Europese doelstellingen om tegen 2020 de broeikasgassen met 20% te reduceren, 20% energie te besparen en het aandeel hernieuwbare energie te verhogen tot 20%.

Reeds in 2005 stelde de Vlaamse overheid haar Pendelplan voor. Ook dit jaar en volgend jaar voorziet de Vlaamse regering de nodige middelen voor milieuvriendelijke projecten in het kader van woon-werkverkeer. en de kilometerheffing voor vrachtwagens zal bij voorrang aangepakt worden.

Ook van de opmaak van het Mobiliteitsplan Vlaanderen zal werk gemaakt worden.

* * *

Bescheiden over realisaties, ambitieus in doelstellingen

‘Het werk afmaken’ wil niet zeggen dat we ons kunnen wentelen in zelfgenoegzaamheid. Het Vlaamse Gewest is weliswaar een welvarende regio, dit wordt nog eens bevestigd in een nieuw vergelijkend onderzoek van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Bij het BBP per inwoner na correctie voor pendelbewegingen gaan anno 2008 in een vergelijking met zes andere kleine EU-landen, enkel Ierland en Nederland ons vooraf. De drie Scandinavische landen en Oostenrijk rangschikken zich achter het Vlaamse Gewest. Dit is al bij al relatief daar alle benchmarklanden een hoger BBP per hoofd realiseren dan de EU-15. De Vlaamse positie is nog beter wat het beschikbare inkomen per inwoner (tweede plaats na Oostenrijk) betreft.

Vlaanderen heeft een hoge arbeidsproductiviteit als troef, maar kampt met een relatief lage werkgelegenheidsgraad (telkenmale gecorrigeerd voor pendel).

De technologische sectoren zijn in het Vlaamse Gewest niet zo sterk vertegenwoordigd als in de meeste van de andere zes landen. Daarenboven groeide hun aandeel in de totale toegevoegde waarde nauwelijks over de afgelopen tien jaren. Dit is helemaal anders in Finland en Zweden waar onder invloed van de telecommunicatie-industrie dit cluster een hoge vlucht nam sedert de tweede helft van de jaren negentig.

Dat neemt niet weg dat Vlaanderen zonder twijfel de meest open economie is en sterke handelsrelaties onderhoudt met de EU-landen. De Vlaamse werkende bevolking is goed geschoold en een belangrijk deel is werkzaam in sectoren die gemiddeld als O&O-intensief beschouwd worden.

Maar toch zijn er minpunten: ook al vindt levenslang en levensbreed leren meer ingang, we munten dat vlak niet uit. Het aantal afgestudeerden in (toegepaste) exacte wetenschappen is relatief laag en hoewel er inspanningen gebeurd zijn om het O&O-niveau op te krikken, halen we nog niet het niveau van Zweden en Finland.

De lage bereidheid van de bevolking om ondernemer te worden en de relatief geringe beschikbaarheid van risicokapitaal zijn ook geen bevorderende factoren om innovatieve toepassingen op de markt te brengen, zoals het lage aandeel van de omzet uit innovatieve producten aantoont.

Vlaanderen wist de afgelopen jaren de werkzaamheidsgraad (66,1%) geleidelijk te doen toenemen, maar zal in 2010 de Lissabon-norm van 70% niet halen.

Niettegenstaande Vlaanderen relatief goed scoort op Europees vlak leven er in Vlaanderen nog steeds 11,4% of ongeveer 690.000 personen met een inkomen onder de armoedegrens (dus lager dan 860 euro per maand). Dit is ontoelaatbaar...

Er moeten nog inspanningen geleverd worden om de broeikasgassen terug te dringen te meer daar onze economie energie-intensief is.

Om onze positie te verbeteren, nam de Vlaamse regering het initiatief om in het kader van Vlaanderen in Actie (ViA) een ambitieus toekomstplan uit werken. Met dit plan moeten we in staat zijn om tegen 2020 tot de absolute Europese top te behoren en onze welvaart veilig te stellen. Als EU-topregio willen we een tolerante en solidaire samenleving zijn, waarbij we zorg dragen voor ons leefmilieu en de levenskwaliteit van alle Vlamingen.

Onder impuls van deze regering formuleren de zogenaamde ‘Captains of Society’ (op het ViA-forum in december 2007) de te bereiken doelstellingen in de domeinen, talent, logistiek en mobiliteit, internationalisering en innovatie. Het zijn ambitieuze, maar noodzakelijke doelstellingen waarover een brede maatschappelijke consensus moet worden gevonden.

Dergelijk toekomstplan betekent een belangrijke mijlpaal in onze samenleving en in onze beleidsvorming. Het toekomstplan voor Vlaanderen zal alle maatschappelijke stakeholders verenigen achter een reeks ingrijpende doorbraakacties die we samen, als Vlaamse samenleving moeten ondernemen tegen 2020. We maken ons sterk dat dit ViA-toekomstplan de geesten en de mentaliteit in Vlaanderen zal rijp maken voor de noodzakelijke veranderingen.

Het toekomstplan wordt gekaderd in het “Pact voor Vlaanderen 2020” dat de Regering nog voor het einde van jaar zal afsluiten met vakbonden en ondernemersorganisaties binnen de SERV, en de milieu-en natuurverenigingen. Samen met hen concretiseren we onze visie in de kwantitatieve doelstellingen en meetbare indicatoren. Dit pact is een formalisering van het grote maatschappelijke engagement dat we rond Vlaanderen in Actie creëren. En waarin evenwicht en coherentie tussen economische, sociale en milieudoelstellingen essentieel is.

* * *

Meer Vlaanderen en bijzondere aandacht voor Brussel en de Vlaamse Rand rond Brussel

De Vlaamse regering is tijdens deze legislatuur resoluut opgekomen voor Vlaanderen, zijn burgers en zijn bedrijven, bijvoorbeeld in het BTW-dossier en in het nationaal allocatieplan voor CO2 uitstootrechten.

De aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005 met belangrijke maatregelen voor het versterken van het Nederlandstalig karakter van de Rand wordt uitgevoerd. Dit wordt nauwlettend opgevolgd door de ambtelijke task force “Vlaamse Rand”. Er wordt door vzw “De Rand” een actief onthaal- en communicatiebeleid gevoerd ten aanzien van anderstaligen. In het onderwijs werden maatregelen genomen om de instroom van anderstalige leerlingen verder in goede banen te kunnen leiden. De bijkomende ondersteuning voor de scholen in de Vlaamse Rand werd structureel gemaakt. Daarnaast wil ik nog de bijkomende middelen voor de vzw “De Rand”, de verhoging van de subsidies aan verenigingen die werken rond het Vlaams karakter en de marktconforme ondersteuning van Ring-TV, vermelden.

Deze regering heeft ook een inventaris gemaakt van de juridische en feitelijke situatie van het faciliteitenonderwijs. Het interpretatief decreet daaromtrent is momenteel het voorwerp van een belangenconflict.

Het staat buiten kijf dat deze regering vasthoudt aan de correcte toepassing van de taalwetgeving en dit overeenkomstig de arresten van de Raad van State van december 2004.

Dit is uitdrukkelijk bevestigd in de omzendbrief van 8 juli 2005 en de Regering handelt daar ook consequent naar.

Er zijn in de Vlaamse Rand onvoldoende betaalbare woningen. Ons bewust van dit groot probleem hebben we het werkingsveld van Vlabinvest uitgebreid: 25 miljoen euro extra middelen en het recht van verkoop werden toegekend.

De komende maanden willen we werk maken van het flankerend beleid in het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel met aandacht voor leefbaarheid, economie, huisvesting, mobiliteit, en de uitvoering van het luchthavenbeleid.

De Vlaamse regering kiest voor een positieve benadering van Brussel
Brussel moet verder evenwichtig uitgebouwd worden als tweetalige hoofdstad van de beide grote gemeenschappen in dit land. Precies omwille van die hoofdstedelijke en Europese en internationale functie kan het trouwens nooit een gewest zijn zoals de twee andere.
Met meer dan een half miljard euro subsidies is de Vlaamse Gemeenschap het belangrijkste cement voor talloze instellingen en organisaties die onderwijs-, cultuur-, jeugd-, sport- en welzijns activiteiten ontplooiën voor een breed en divers publiek. Zoveel mogelijk jongeren slaagkansen geven in het Nederlandstalig onderwijs en het aanbod ouderen- en eerstelijnszorg (Zorgzoeker.be) uitbreiden zijn slechts enkele voorbeelden van onze inzet in Brussel.

Vlaanderen en Brussel moeten meer dan ooit op sociaal en economisch vlak een belangengemeenschap vormen. De werkloosheidsgraad van ongeveer 20% in Brussel is zeer hoog en zal in samenwerking met Vlaanderen moeten aangepakt worden. De goede en concrete samenwerking tussen de VDAB en de Brusselse Actiris betreffende het uitwisselen van vacatures is daarvan een goed voorbeeld. De samenwerking wordt dit jaar versterkt door een reeks initiatieven in en rondom de luchthaven.

De Regering pleit in het bijzonder voor het versterken van de samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel in concrete dossiers. Zo is bijvoorbeeld in de strijd tegen de files het Gewestelijk Express Net zeer belangrijk, en daarbij zijn alle regionale vervoersmaatschappijen betrokken. Ook het havenbeleid geniet de jongste tijd van een versterkte samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel.

Met 15 miljoen voor een Vlaams Communicatiehuis op het Muntplein bouwt de Vlaamse Gemeenschap aan haar zichtbaarheid in de hoofdstad.

* * *

Niet alleen de economische context, maar ook de communautaire situatie is de laatste maanden grondig gewijzigd. Het belangrijke communautaire luik van het Vlaams regeerakkoord blijft het referentiekader bij al onze initiatieven en standpunten.

In februari 2008 heeft de Vlaamse regering uitvoerig haar standpunt toegelicht over de staatsvorming in een nota voor het federale communautaire overleg (toen nog het Octopusoverleg). Zij heeft zich daarbij geheel laten leiden door de Resoluties van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999, door de Regeerverklaring van 2004 en door de aanvullende Regeerverklaring van 18 mei 2005.

Op 5 september jl. is de Vlaamse regering een stap verder gegaan, en heeft zij de uitgangspunten van de zgn. gemeenschapsdialoog geformuleerd, op 10 september heeft zij de nota in al haar onderdelen herbevestigd.

Vorige week woensdag tijdens het actualiteitsdebat hebben wij het in dit Vlaams Parlement al uitvoerig gehad over de nota en de standpunten van de voltallige Vlaamse regering over de gemeenschapsdialoog.

Ik wil nog eens benadrukken dat de Vlaamse regering met deze nota het communautaire gesprek opnieuw in beweging gebracht.

Wij willen inderdaad zoals in het regeerakkoord letterlijk is bepaald “alles in het werk stellen” om belangrijke stappen te zetten om dit referentiekader ook te verwezenlijken. Als het nodig is om de Vlaamse doelstellingen inzake de staatshervorming te verwezenlijken, blijven wij niet aan de kant staan, maar nemen wij onze verantwoordelijkheid op.

Ik ben er vast van overtuigd dat de oplossing voor de communautaire moeilijkheden in ons land ligt in een model waarbij de deelstaatregeringen onder elkaar de basis leggen voor een nieuwe toekomst, een toekomst met sterke regio's die zelf dynamisch bezig zijn en daarvoor de nodige instrumenten krijgen en tegelijkertijd de handen in mekaar slaan.

Waar het echt op aankomt, we kunnen het niet genoeg herhalen, is dat de bestuurskracht van Vlaanderen – en dit impliceert ook die van Wallonië en van Brussel – verhoogd wordt. De doelstelling is de volwaardige sociaal-economische autonomie, ondersteund door eigen financiële middelen en dus met meer verantwoordelijkheid ook op financieel vlak.

De inzet is dus een sociale en duurzame staatshervorming met eigen fiscale en financiële verantwoordelijkheid.

Ik heb het reeds eerder gehad over de relatief lage werkloosheidsgraad van 6, 5% in Vlaanderen.

Met een werkzaamheidsgraad van 66,1% in 2007 zijn we nog ver verwijderd van de doelstelling van Lissabon die 70% vooropstelt. Vooral de werkzaamheidsgraad van 55-plussers (31,4% in 2006) is significant lager in Vlaanderen dan in de rest van Europa, en met name dan in Wallonië. Er is hier dus behoefte aan maatwerk toegesneden op de bevoegdheid van de 3 gewesten. Ook op dit vlak is het werk nog niet af.

Daarom meent de Vlaamse Regering dat het noodzakelijk is de gemeenschapsdialoog aan te gaan. Wij hebben in de lijn van wat hier vorige week werd besproken de nodige garanties gekregen dat een geloofwaardige dialoog mogelijk is. We moeten deze kans voor Vlaanderen grijpen.

* * *

Mevrouw de voorzitter, beste collega's, deze Vlaamse regering staat voor een open Vlaanderen, sterk in Europa en herkenbaar in de wereld.

Maar de Vlamingen hebben ook recht op respect voor hun taal, zoals reeds lang overeengekomen en vastgelegd in grondwettelijke en wettelijke bepalingen. De Vlaamse regering blijft de kennis van het Nederlands bevorderen via de kanalen van onderwijs en inburgering. Dit is ook van groot sociaal en menselijk belang. Een gemeenschappelijke taal is essentieel voor de sociale cohesie in een democratische samenleving. Ook om die reden alleen al wordt door de lid-staten van de EU zo zorgvuldig gewaakt – en terecht – over de verscheidenheid van de talen binnen de EU zelf.

Onze zorg voor de kennis van het Nederlands is geen signaal dat Vlaanderen zich afsluit van de wereld, integendeel. Daar ben ik vast van overtuigd en dat blijkt ook zo uit de feiten. Onze goede kennis van de eigen taal, en van zoveel mogelijk andere talen, onze studenten die, goed gevormd bij ons, in het buitenland hun opleiding vervolmaken, onze culturele ambassadeurs in muziek, beeldende kunst en theater, onze toenemende aanwezigheid in tal van ontwikkelingslanden. Het zijn allemaal voorbeelden van de Vlaamse identiteit en openheid zoals die bestaat.

Het foute beeld van het egoïstische, niet solidaire en niet open Vlaanderen is vandaag wellicht het hardnekkigste cliché dat leeft bij sommigen in Franstalig België en het buitenland. Ongetwijfeld leven bij ons gelijkaardige clichés over Wallonië. Het zijn ook dergelijke negatieve clichés die een volwassen dialoog bemoeilijken. Daarom zal de regering samen met het de andere Gewesten nagaan hoe de uitwisseling tussen Franstaligen en Nederlandstaligen in ons land kan gestimuleerd worden zowel tussen gezinnen, verenigingen, scholen, ...

Vlaanderen is een open en verdraagzame samenleving. Vlaanderen verwelkomt niet alleen de nieuwkomers, maar investeert ook effectief in deze mensen. Investeren in mensen, zowel kinderen als volwassenen, is investeren in de toekomst van de welvaart van Vlaanderen en in het welzijn van alle Vlamingen.

In de voorbije jaren heeft Vlaanderen een geïnspireerd en doordacht inburgeringsbeleid op de kaart gezet. Nieuwe Vlamingen leren massaal Nederlands, krijgen maatschappelijke oriëntatie en worden door de VDAB naar de arbeidsmarkt begeleid. In 2009 zullen meer dan 15.000 mensen ingeschreven zijn voor die cursussen, terwijl dat er in 2004 maar enkele honderden waren. De Vlaamse regering heeft het budget voor inburgering verdrievoudigd en de inburgeringssector werd geprofessionaliseerd. De inburgeringstrajecten zorgen ervoor dat nieuwe talenten zo snel mogelijk aan de bak komen en geeft alle nieuwkomers betere startkansen in onze samenleving. Het Vlaamse inburgeringsbeleid is op enkele jaren tijd een koploper en een voorbeeld geworden voor heel Europa.

* * *

Mevrouw de voorzitter, collega's, deze Vlaamse regering kiest voor de dialoog, niet alleen met de andere grote taalgemeenschap maar ook met de sociale partners.

Op sociaal-economisch vlak wordt systematisch overleg gevoerd met de sociale partners in het kader van het Vlaams Sociaal en Economisch Overlegcomité (VESOC). Het VESOC kwam tot een aantal belangrijke ruime afspraken die richting geven aan het arbeidsmarktbeleid. Zo werd in 2005 het Vlaamse Werkgelegenheidsakkoord overeengekomen.

Ook het meerbanenplan van 2006 kwam tot stand samen met de sociale partners. Tot slot bereikten we in 2007 een akkoord over de Competentie-agenda die de beleidsprioriteiten en –maatregelen op vlak van competentie-ontwikkeling vastlegt. Ook in 2009 wil de Vlaamse Regering verder werken met de sociale partners. Hun sociaal-economisch rapport (SERA) zal daarbij inspirerend werken.

Daarnaast wordt ieder beleidsdomein ondersteund en geadviseerd door een externe adviesraad waaraan specialisten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld participeren. Voor deze Strategische Adviesraden heeft de regering extra middelen uitgetrokken. Tegen het einde van deze legislatuur willen wij dat alle Adviesraden op kruissnelheid gekomen zijn.

Ten slotte, 2008 is ook het Europese Jaar van de Interculturele Dialoog. De Vlaamse regering zal met de vertegenwoordigers van de allochtonenorganisaties zal overleg hebben over, onder andere, het Pact 2020 waarover ik reeds eerder uitweidde.

* * *

Mevrouw de voorzitter, collega's, ik kom tot mijn besluit dat – wees gerust – zeer kort zal zijn. Ik heb u een vrij uitvoerig overzicht willen geven van de realisaties van deze regering en van onze prioriteiten voor de komende maanden. Wij zijn dat aan u verplicht: u heeft ons de voorbije jaren het vertrouwen gegeven om te doen wat wij moesten doen - en ook gedaan hebben - in het belang van eenieder die in Vlaanderen woont, werkt, leeft.

Dienstbaarheid is de essentie van de politiek. Deze regering heeft zich ten volle ten dienste gesteld van Vlaanderen en de verdere uitbouw en opbouw ervan. Wij hebben een aantal stenen verlegd om een welvarende, sociale, duurzame en open samenleving tot stand te brengen.

Een verdere staatshervorming zal nieuwe kansen bieden voor het beleid voor Vlaanderen maar het doel van dat beleid moet hetzelfde blijven : een samenleving tot stand brengen waar de mensen zich goed in kunnen voelen, waar ze maximaal en gelijke kansen krijgen om tevreden en gelukkig te zijn.